

Naturvernforbundet

Molde

Molde 29.12.22

Deres ref: PLAN-22/00154-18

postmottak@molde.kommune.no

Høring av endring av detaljregulering Bergmesteren Raudsand – BMR – plannummer 15432018001

Vi vil vise til mottatt høringsbrev datert 18.11.2022.

Det er positivt at kommunestyret har vedtatt at planområdet ikke kan brukes til et nasjonalt deponi for farlig uorganisk avfall. Vi regner med at dette omfatter avfall etter definisjonene i den europeiske listen for farlig avfall som det er vist til i kapittel 11 i avfallsforskriften etter forurensningsloven.

Når hovedformålet er endret, ser vi behov for en mer omfattende revidering av planen og bestemmelsene enn det som er med i høringsforslaget.

Ved revisjon bør det framtidige arealbehovet ses i sammenheng med nye planformål. Det store planarealet kan blant annet føre til en urasjonell arealbruk og unødvendige naturødeleggelser. Det er et enormt stort areal med myr og skog som er godkjent til utbygging. Vi ønsker en reduksjon av det, eventuelt en planbestemmelse med krav om en etappevis utbygging mot vest.

De nyeste rapportene om miljøtilstanden i fjorden, bør også legges til grunn for planleggingen av området. Vi mener det er viktig å se eksisterende og framtidig arealbruk og næringsvirksomhet i sammenheng med den totale miljøbelastningen av fjorden.

Selv om det ikke er kommunen som avgjør omfanget av nye utslipp, har kommunen tross alt mulighet til å ha en mening og påvirkning ved valg av ny industri, deponi og utfyllinger.

Vi leser at kommunedirektøren vurderer at planen har positive konsekvenser for klima og miljø. Vi er enig i at det er viktig med både godkjente deponi for avfall og gjenvinning når det er mulig. Vi er også enig i at tilstrekkelig kapasitet til disse formålene i nærområdet reduseres behovet for transport av avfall ut av vår

region. Men utfordringen er at kommunen kan ikke bestemme hvor avfallet kan komme fra. Det gjelder både deponering av avfall og gjenvinning av avfall. Et aktuelt eksempel er klimagassutslippene fra all transporten av aluminiumsslagg fra utlandet til Raudsand. De store arealene med myr og skogsbunn som tidligere er godkjent til utbygging er også negativt for klimaet. Spesielt drenering og nedbygging av myr.

I høringsbrevet er det opplyst at industri skal innarbeides i planbestemmelse § 4.1. 4.1.1 og 4.1.2. Dette fører til at planbeskrivelse og plankart under bakken må endres, men industri under bakken er foreløpig ikke innarbeidet i planbestemmelsene.

Vi mener at eventuell industri under bakken må avklares og konkretiseres og bli en del av en ordinær høringsprosess. Vårt krav er at kommunedirektøren også må utrede hva reguleringsplanen under bakken kan tillate og miljøkonsekvensene av ny virksomhet. Det er uvanlig at industri blir lagt under bakken i fjellhaller. I reguleringsplanen er tross alt store areal over bakken godkjent til industri og deponi.

En konsekvens av fjellhaller blir store mengder med stein. I § 4.2 industri, tiltak over bakken er det åpnet for utfylling i sjøen. Vi må frarå utfylling i sjøen. En av konsekvensene er blant annet oppvirvling og spredning av både gamle og nye forurensninger fra sjøbunnen. I tillegg kommer forurensningen som følger den utsprengte steinen som blant annet plastledninger.

Etter saksutredningen kan avfall som skal til gjenvinning lagres i opptil tre år på en bedrift sitt område og midlertidig lagring av avfall som skal til sluttbehandling kan lagres opp til ett år. Vi ønsker en planbestemmelse der det blir vedtatt at det ikke kan lagres avfall som skal til gjenvinning eller til sluttbehandling før alle tillatelser er vedtatt av aktuell myndighet etter forurensningsloven.

Etter godkjenningen av reguleringsplanen, har det kommet to undersøkelser av fjorden som viser at miljøtilstanden ikke blir bedre.

I undersøkelsen «*Undersøkelser i bløtbunnsfauna, miljøgifter og metaller i sedimentene i Tingvollfjorden ved Raudsand*» utarbeidet av NIVA og publisert 7. oktober 2020 uttaler NIVA:

- «*Undersøkelsen av miljøtilstanden i Tingvollfjorden ved Raudsand i 2019 viser at vannforekomsten ikke oppnår vannforskriftens mål om minst «god» tilstand. Både økologisk og kjemisk tilstand ble klassifisert som «moderat» på samtlige undersøkte stasjoner*»
- «*den samlede økologiske tilstanden nedgradert til «moderat» på grunn av høyt innhold av miljøgiftene kobber, sink og PCB7 i sedimentene*»
- «*Kjemisk tilstand ble vurdert på bakgrunn av bly, kadmium og nikkel i sedimentene, hvorav nikkel hadde konsentrasjonsmålinger over grenseverdien og tilstanden ble dermed klassifisert som «ikke god»*»
- «*De påviste konsentrasjonene av kobber i sedimentene kan medføre omfattende toksiske effekter på sedimentlevende organismer. Nivåene av nikkel, sink og PCB i sedimentene kan også ha kronisk negative effekter på sedimentlevende organismer. Det kan dermed tenkes at de høye*

konsentrasjonene av disse miljøgiftene kan være en medvirkende årsak til de lave arts- og individtallene som har blitt observert hos bunnfaunaen»

- *«Det ble påvist høye konsentrasjoner av metallene aluminium, litium, vanadium og jern»*
- *«en nedgang i antall registrerte arter- og individer på stasjonene. For miljøgifter i sedimentene viser tre av fire stasjoner en økning i konsentrasjonen for de fleste stoffene»*

I undersøkelsen «Tiltaksorientert vannovervåking etter vann- forskriften for Real Alloy AS i Tingvollfjorden» utarbeidet av NIVA og publisert 28. februar 2022 uttaler NIVA:

- *«I blåskjellene fra overvåkingen i 2021 ble PROREF-verdiene overskredet for arsen (ved alle stasjoner), krom (ved tre stasjoner), nikkel (ved fire stasjoner) og sink (ved én stasjon). På blåskjellstasjonene SU1 og SU3 som er mest representative for vannforekomsten, var det overskridelser av PROREF-verdiene for arsen og nikkel, samt for krom ved SU3»*
- *«Blåskjell på alle de fem stasjonene har konsentrasjoner av arsen og kvikksølv som overskrider de foreslåtte EQS-verdiene»*
- *«Konsentrasjonen av krom overskrider den foreslåtte EQS-verdien på stasjon SU4»*
- *«Nivåene av krom, nikkel og sink var noe høyere i 2021 ved blåskjellstasjon SU1 enn i 1987»*

Den dårlige tilstanden i fjorden er en av grunnene til at kommunen ikke bør vedta industri under bakken. Det er nok av utfordringer med å få ryddet opp i forurensningene i de gamle gruvegangene og andre diffuse utslipp til fjorden.

I vår uttale til søknaden fra Real Alloy Raudsand, om endring av tillatelse etter forurensningsloven, kom vi med flere krav som vi fortsatt går inn for.

Før eventuelle nye utslippstillatelser, må det legges fram en tiltaksplan for fjordsystemet som gjør det mulig å oppnå vedtatte miljømål. Vi ser en klar fare i at økt næringsaktivitet, som blant annet deponi og gjenvinning, vil føre til nye utslipp som kan vanskeliggjøre mulighetene for å nå miljømålet for 2033.

For å oppnå en bedre miljøtilstand i fjorden, er det nødvendig at Nærings- og fiskeridepartementet, Statsforvalteren, Miljødirektoratet, Fylkeskommunen og kommunene samarbeider om miljømålene og legger fram en felles miljøstrategi for hele fjordsystemet før eventuelle nye utslippstillatelser.

I rekkefølgekrav 9.4 i planbestemmelsene, som ble vedtatt i 2019, leser vi:

«Før nye tiltak innenfor I1 og Deponi 2- Deponi 5 igangsettes skal effekten for vannforekomsten dokumenteres med undersøkelser av vannsøylen, strømningsforhold og forventet utslipp».

I det videre arbeidet med bestemmelsene vil vi foreslå dette tillegget i § 9.4:

«Tiltak skal ikke tillates hvis tiltaket ikke fører til at vannforekomsten ikke når vannforskriftens mål om minst «god» tilstand».

I høringsbrevet vi fikk er ikke Miljødirektoratet med på mottakslisten. Etter et brev som direktoratet sendte til kommunene i januar i år, ønsker direktoratet å

motta arealplaner som legger til rette for framtidig gruvedrift, industri el.l., dersom det er kjent at den framtidige virksomheten vil ha behov for tillatelse fra Miljødirektoratet. Dette for å kunne bidra i saken og sikre et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag.

Vi vet ikke om dette er avklart, men vårt ønske er i alle fall at den videre prosessen må bli mer omfattende enn det som er kommunen sitt utgangspunkt. Gode miljøavklaringer må altså bli en sentral del av beslutningsgrunnlaget.

Vennlig hilsen

Naturvernforbundet Molde
v/Knut Løken, sekretær
Lillevikvegen 4A
6412 Molde

Kopi: Statsforvalteren i Møre og Romsdal sfmrpost@statsforvalteren.no